

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ у лютому 2023 року

(оглядова довідка за матеріалами преси,
інтернету та неопублікованими документами)

Загальні питання

Штаб порятунку культурної спадщини України та Національний музей Революції Гідності разом із Міністерством культури та інформаційної політики України й іншими партнерами провели у Києві Міжнародний форум з безпеки культурної спадщини «Війна в Україні. Битва за культуру». Захід, що тривав 8 і 9 лютого у гібридному форматі, став масштабним неформальним майданчиком для спілкування бійців культурного фронту. Понад півтори сотні учасників з України та закордону – представники музейних, архівних, бібліотечних інституцій, міжнародних організацій, громадських і урядових ініціатив із допомоги українській культурі, обговорили виклики у завданні збереження культурної спадщини нині та реагування на них, підбили підсумки воєнного року.

26 лютого, у День спротиву окупації Криму, в столичному Будинку кіно пройшла українська прем'єра документального фільму «Голос Криму. Наріман Джелєл» режисерки Г. Цигіми. Стрічку створено командою громадської організації «Лабораторія журналістики суспільного інтересу» в партнерстві з правозахисною організацією «Крим SOS». Після показу відбулася панельна дискусія на тему «Крим-Спротив-Перемога», в якій взяли участь: заступник постійного представника президента України в АРК Д. Чистіков, журналістка і продюсер фільму Н. Гуменюк, аналітик громадської організації «Крим SOS» Є. Ярошенко, історик та експерт «Крим SOS» М. Свіженцев. Модерував дискусію заступник генерального директора Українського інституту А. Алієв. Серед тем обговорення – незаконні вироки українцям і представникам корінного кримськотатарського народу, кримінальні переслідування активістів та інтенсифікація репресій. В межах події також було представлено виставку артпроєкту «U(CRIME)A. Крим під російською окупацією», яку склали десять ілюстрацій української художниці І. Вале, що демонструють російські злочини в Криму та їх наслідки, мирний спротив людей і єдність Криму з материковою Україною. Організатори заходу: КримSOS, Представництво Президента в АРК, Офіс Кримської платформи, Лабораторія журналістики суспільного інтересу.

9 лютого в Українському малому драматичному театрі у Києві вперше вручено премію українського кіно та театру «Чорний лотос». Нагороду започаткував

продюсер О. Гладушевський в межах платформи «Культурний Двіж». Нею відзначено митців, які попри війну продовжують свою культурну діяльність, захищають Україну на фронті та волонтерять. Першими лауреатами премії стали: актор кіно – Д. Олійник («Будинок „Слово”: нескінчений роман»); актор театру – В. Ажнов («Калігула», «Кар’єра Артура Уі, яку можна було спинити»); акторка кіно – А. Карпенко («Як там Катя?»); акторка театру – В. Біблів («Білка, яка прожила сто років»); короткометражний фільм – «ГКЧП» (режисер А. Непиталюк); документальний фільм – «Я не хотіла знімати кіно про війну» (режисерка Н. Парфан); режисер кіно – Т. Томенко («Будинок „Слово”: нескінчений роман», «Терикони»); режисер театру – І. Уривський («Калігула»); фільм – «Памфір» (режисер Д. Сухолиткий-Собчук); вистава – «Цар Едіп» (режисер Д. Петросян). Спеціальні відзнаки отримали військовослужбовці – актори В. Ращук й О. Печериця та сценаристи С. Касторних і О. Шацева, а також акторка, голова Благодійного фонду «Захист майбутнього» А. Мартинюк.

Премію імені Дмитра Нитченка, яка щороку присуджується до дня народження письменника (21 лютого) за пропаганду українського слова, здобули: філолог, професорка Ужгородського національного університету, експертка офісу Верховного комісара ОБСЄ у справах національних меншин Г. Шумицька; поет-пісняр, театральний і кінодраматург І. Жук; громадський діяч, актор, ексміністр культури, нині військовослужбовець Збройних сил України Є. Нищук. Нагороду засновано у 2000 році Лігою українських меценатів та родиною Дмитра Нитченка (Австралія).

2 лютого у Лубнах на Полтавщині визначено лауреатів літературно-мистецької премії імені Володимира Малика. За найкращі творчі здобутки, присвячені темі історії України та рідного краю, відзначено: В. Шкурупія (м. Полтава) за книгу «Останній поріг» (номінація «Література та публіцистика»); Л. Красицьку (м. Київ) за документальну драму «Світло це світить у темряві, але темрява його не поглинає...» (номінація «Краєзнавство та народна творчість»); А. Куценка (м. Лубни Полтавської обл.) за творчий доробок у жанрі пісенної творчості (номінація «Мистецтво та монументальна скульптура»).

День Героїв Небесної Сотні

Національний музей Революції Гідності разом із Міністерством культури та інформаційної політики України й Українським інститутом національної пам’яті організував у Києві й інших містах України низку заходів для вшанування пам’яті Героїв Небесної Сотні та переосмислення революційних подій 2014 року. Зокрема 15 лютого проведено круглий стіл «Небесна Сотня – перші герої російсько-української війни» (онлайн-формат). 16 лютого у Дрогобичі на Львівщині презентовано трикнижжя «Небесна Сотня. Життєписи» С. Терейковської. 17 лютого у столиці відбулася дискусія «Справи Майдану: стан слідства і перспективи правосуддя» (Медіацентр Україна – Укрінформ), а також відкрито фотовиставку О. Тимошенка «Це все про Свободу» про Майдан та початок повномасштабної війни (Велика лаврська дзвіниця Національного заповідника «Ки-

єво-Печерська лавра»). 18 лютого на Алеї Героїв Небесної Сотні встановлено актуалізовану виставку «Справи Майдану: на шляху до правосуддя та історії» про результати розслідувань злочинів, що призвели до загибелі протестувальників. 20 лютого у Галереї протестного мистецтва Музею Майдану представлено експозицію «Лютий: грані незламності», присвячену лютневим подіям 2014 і 2022 років, до створення якої долучилися Центр досліджень воєнної історії ЗСУ та Національний університет оборони України ім. І. Черняховського. На Алеї Героїв Небесної Сотні традиційно відбулася тиха акція «Ангели пам'яті» від мистецької агенції «Територія А», а також діяла комеморативна інсталяція «Обірвана кулею мрія» з означення 49 місць загибелі героїв.

Вшанування пам'яті

2 лютого з нагоди 85-річчя від дня народження художниці-шістдесятниці Любові Панченко у київській Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого відбулася презентація першого альбому творчої спадщини мисткині «Любов Панченко. Повернення» (проект Українського інституту національної пам'яті, Музею шістдесятництва та видавництва Олександра Савчука, 2022). Також до ювілею у столичному торгово-розважальному центрі *Gulliver* цього дня стартувала виставка «Дивовижний світ Любові Панченко». В експозиції представлено картини, колажі, а також ескізи дизайнерського вбрання та театральних костюмів, створених художницею. Виставковий проєкт реалізовано за підтримки Музею шістдесятництва (філії Музею історії Києва), де зберігаються твори Л. Панченко.

25 лютого до 152-ї річниці від дня народження української поетеси та культурної діячки Лесі Українки у Києві проведено низку тематичних заходів. Зокрема в Публічній бібліотеці імені Лесі Українки було відкрито виставку мистецьких робіт, створених за мотивами творчості письменниці, та оновлену книжкову експозицію творів Лесі Українки та літератури про її життя та діяльність. У Музеї видатних діячів української культури влаштовано літературно-музичні гостини «Зброе моя, послужи воякам!». У заході взяли участь поети В. Осипенко, Д. Княжич, К. Тумаєва, О. Яблонська-Севама, Т. Шептицька, а також авторки-виконавиці пісень В. Захабура, В. Падалко, Л. Рой, О. Акулова. У столичних театрах пройшли покази вистав за Лесиними творами: «Три кохання» (Національний академічний драматичний театр імені Лесі Українки) та «Твій хтось» (Київський академічний театр на Печерську). У книгарні *Vivat* відбулася презентація нової книги літературознавиці Т. Гундорової «Леся Українка. Книги Сивілли». 152-гу річницю з дня народження Лесі Українки відзначено у її рідному місті Звягелі на Житомирщині. Програму святкування склали, зокрема: презентація артпроєкту «10 облич Лесі Українки» та виставки «Родинні реліквії Драгоманових-Косачів» (Літературно-меморіальний музей Лесі Українки); круглий стіл «"Її поезії це був крик нової нації"». Дмитро Донцов про Лесю Українку» (Музей родини Косачів-Драгоманових); мистецька виставка «Образ Лесі Українки в декоративно-прикладному мистецтві» (Краєзнавчий музей); літературна мандрівка

«Звягельщина – колиска Лесі Українки» (Бібліопростір «ЕКО»); вистава «Йогана, жінка Хусова» за твором письменниці у виконанні місцевого народного театру (Палац культури імені Лесі Українки).

22 лютого у Рівному презентовано відеопроєкт «#Марія90», присвячений 90-річчю виходу книги Уласа Самчука «Марія» – першого художнього твору про Голодомор в Україні. Проєкт покликано привернути увагу до постаті Уласа Самчука, популяризувати його твір і вшанувати пам'ять жертв Голодомору 1932–1933 років. В межах ініціативи створено серію відеосюжетів, в яких звучать уривки з «Марії» та розповіді про рівненський період життєвого шляху У. Самчука, умови створення роману «Марія», коментарі щодо жакливого геноциду українського народу, здійсненого сталінським режимом. Історії доповнено унікальними світлинами та документами з родинного архіву автора книги. Проєкт триватиме до листопада й завершиться фінальною подією в День пам'яті жертв Голодоморів. Організатори – Управління культури і туризму Рівненської ОДА та обласна наукова бібліотека.

Мовні питання

7 лютого група *1+1 media* разом із Міністерством культури та інформаційної політики України і *WAW*: альтернативне медіа запустили проєкт «Плюсує українську», спрямований на популяризацію української мови та культури. Проєкт реалізовуватиметься протягом 2023 року. Він передбачає розміщення на телевізійних майданчиках та у соціальних мережах актуального освітнього контенту, який допоможе вивчити українську мову. Крім того, можна буде переглянути інтерв'ю з народними амбасадорами української мови – акторами, музикантами, блогерами, волонтерами, військовими, які власним прикладом заохочують суспільство споживати якісний україномовний контент. Першим героєм циклу матеріалів став *TikTok*-блогер, популяризатор української мови А. Шимановський. Також розпочато публікацію тематичних відео на актуальні теми щодо національної ідентичності, історичних впливів Росії на українську самобутність тощо.

Благодійність

17 лютого стартувала нова ініціатива «Українським захисникам – українську книгу», в межах якої понад одну тисячу книжок передано українським захисникам, які нині перебувають в одному зі столичних госпіталів. Благодійну ініціативу започатковано Державним комітетом телебачення і радіомовлення України разом із Офісом Президента України, Міністерством культури та інформаційної політики України за підтримки Міністерства оборони України.

1–28 лютого в столичній Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого демонструвалася виставка «Моменти життя» від проєкту «Help UA Photo», який об'єднав українських фотомитців з метою допомоги жертвам війни. Експозицію сформовано за сприяння Національної спілки фотохудожників України й артоб'єднання «Kyivphotos-Hall 2012». Представлено світлини таких авторів, як: Д. Журавель, Є. Самученко, (Одеса), З. Ліщинський, О. Звір, Р. Литвин (Львів), Є. Костюк, К. Поліщук, (Харків), В. Лещинський, К. Сова, Д. Бартош

(Київ) та інші. Відкриття благодійної фотовиставки відбулося 1 лютого у форматі круглого столу на тему «Філософія художньої фотографії під час війни». У заході взяли участь автори робіт, організатори проєкту, музиканти, мистецтвознавці, психологи.

9–26 лютого у Музейно-виставковому центрі «Музей історії міста Києва» тривала виставка-аукціон на підтримку спецпідрозділу ЗСУ «Крила», що створює власну флотилію FPV дронів-камікадзе. Картини для аукціону надали український художник Л. Мартинюк, митець *OL'SVOL'D* та аукціонний дім «Епоха». Виставку доповнили й також стали лотами воєнні артефакти з різних місць проведення бойових дій.

23–28 лютого у аукціонному домі *Goldens* пройшов перший благодійний аукціон «ART CAN HELP. Contemporary», організований виданням «Українська правда» та за підтримки благодійного фонду «Повернись живим». На ньому можна було придбати твори сучасних митців, створені вже в час повномасштабної війни в Україні. Серед лотів: скульптурний об'єкт «Паляниця» Ж. Кадирової, який раніше було представлено на Венеційській бієнале; графічні роботи Н. Кадана з серії «The Pit Sings»; твори О. Сая з добірок «Новини» й «Excel-art»; «Unknown» Ю. Болси; роботи митців групи Р.Е.П. – Л. Наконечної, К. Гнилицької, В. Кузнецова; графіка Т. Ковача, С. Сабакаря, А. Кахідзе, Є. Коршунова; фотографії В. Краснощока та інші. Всі зібрані на аукціоні кошти спрямовано на закриття потреб 10-ї морської авіаційної бригади імені Ігоря Бедзая.

Компанія *RITO Group* передала у Фонд родини Марії Примаченко благодійний внесок на будівництво музейного комплексу мисткині в її рідному селі Болотня на Київщині (архітектурний проєкт *Yakusha Studio*). Цей дохід отримано від продажу капсульної колекції бренду *91lab*, присвяченої творчості Марії Примаченко (дизайнерка А. Пікуль). Обличчям колекції стала правнучка художниці А. Примаченко.

22 лютого у просторі *Peremoga Space* у Києві відбулася презентація книги «Війна голосами дітей» від благодійного фонду «Голоси дітей». У виданні зібрано близько 100 емоційних цитат маленьких українців, проілюстровані митцями з різних країн, серед яких: Н. Тітов, С. Майдуков, О. Грехов, І. Вале, Джамала та її син Рахман, С. Вакарчук, Є. Клопотенко. Також було відкрито виставку, де можна побачити до двадцяти зображень із цієї книги. Всі кошти від пожертв буде скеровано на психологічну допомогу дітям.

Інтернет-видання *Platfor.ma* презентувало книгу «Україна: 50 символів боротьби» про головні символи українського опору російській агресії під час повномасштабної війни. Серед них – пес-піротехнік Патрон, тероборона, сховища, «тракторні війська», крейсер «Москва», бавовна, «Азовсталь» й інші. Кожну історію доповнено ілюстраціями М. Кінович. Наклад книги становить 1000 примірників. Увесь прибуток отримають благодійні фонди «Діти героїв», «Солом'янські котики», «Серця майбутнього», *Let's Help*, а також Центр соціальних проєктів майбутнього, який опікується тваринами в зоопарках Миколаєва й Харкова.

Письменник та музикант С. Жадан провів черговий благодійний аукціон, щоб зібрати кошти на автомобілі для ЗСУ. Лотами стали десять його книжок «Динамо Харків» з автографом головнокомандувача ЗСУ В. Залужного. Ініціатором аукціону виступив головний редактор видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» І. Малкович.

Українські ілюстратори створили патріотичну серію листівок «Пошта любові до ЗСУ». У благодійному проєкті взяли участь художники А. Гусєв, М. Кінович, Н. Мікеладзе, В. Грудаков, Л. Яблонська-Міхайлусь, О. Семак та А. Гаврилюк. Дохід від продажу листівок піде на придбання дронів *Mavic* для захисників.

Укрзалізниця разом із медіакомпанією «What Took You So Long?» та українським благодійним фондом «PEREMOGA» реалізували гуманітарний проєкт *Light for Ukraine* («Засвіtimo Україну») зі збору коштів на свічки довгого горіння, які буде доставлено до найбільш постраждалих регіонів країни. 10 лютого у холі Центрального столичного залізничного вокзалу на честь завершення акції відбувся патріотичний концерт для гостей міста. Виконавці: Л. Кава, *DEMCHUK*, *Leroy*, *ULIANA ROYCE*, М. Романова, *AKKO* кuartет і *TamerlanAlena*.

15 лютого у Миколаївському академічному художньому драматичному театрі пройшов перший благодійний мистецький захід «Герої без зброї» на підтримку пожежних рятувальників Херсона. У програмі – вірші херсонської авторки, керівниці літературно-драматургічної частини Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша А. Мовчан та пісні у супроводі акустичної гітари музиканта, вогнеборця В. Ревенка. Із цим благодійним проєктом митці відвідають інші міста України.

Івано-Франківський національний академічний обласний український музично-драматичний театр ім. І. Франка передав на потреби штурмової бригади під Бахмутом автівку, придбану за кошти, зібрані від діяльності гілки театру *Lviv Branch* у Львові та концертного агентства *BIGSHOW Agency*.

21 лютого у Львові стартувала акція під гаслом «Наповни банк крові – наповнюйся культурою!», в межах якої заклади культури пропонують відвідування вистав, виставок, концертів, екскурсій у подяку за донорство крові для військових і цивільних. Ініціативу Інституту стратегії культури підтримали: театр «Слово і голос», театр Лесі Українки, театр імені Леся Курбаса, Перший театр, Львівський театр ляльок, Львівський органний зал, музей «Територія терору», музей Соломії Крушельницької, музей Станіслава Людкевича, Дім Франка, Музей народної архітектури і побуту, «Я Галерея».

Регіональна культурна політика

Лауреатом премії імені Григорія Чубая, яка встановлюється щорічно за вагомих особистий внесок у розвиток літератури, мистецтва, освіти, науки, культури, краєзнавства Рівненщини, став завідувач Літературного музею Уласа Самчука у Рівному М. Федоришин, зокрема, за книгу «Музейний комплекс Пересопниця. 10 років». Премію засновано Рівненським обласним об'єднанням Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка на вшанування Григорія Чубая.

Культурні проєкти

17 лютого у Києві на Контрактовій площі відкрито тимчасовий культурний простір *Module of Temporality* («Модуль тимчасовості») – благодійний проєкт від *Don't Take Fake*, що збирає кошти на відновлення культурних пам'яток. Основою простору стала експозиція, сформована французьким куратором, арткритиком Ф. Бусто. На двох поверхах споруди протягом трьох місяців демонструватимуться картини, скульптури, інсталяції та аудіовізуальні твори 25 художників із різних континентів, серед яких українські митці – Ж. Кадирова, М. Куліковська, Р. Мінін, О. Кондаков, О. Сай, Н. Кравцов і В. Манжос. Також у МОТ відбудеться серія кінопоказів і лекцій. Зокрема 20 лютого *Docudays UA* представив документальну стрічку «Євромайдан. Чорновий монтаж» (режисери: В. Тихий, А. Литвиненко, К. Горностай, Р. Бондарчук, Ю. Гонтарук, А. Кісельов, Р. Любий, О. Течинський, О. Солодунов та Д. Стойков).

24 лютого у столичному Національному центрі «Український дім» пройшов перформанс «Трансформа», присвячений глобальним змінам, що охопили весь світ та Україну за останній рік. Перформанс створено на музику композиторки В. Польової, над його постановкою працював режисер О. Крижанівський. У масштабному дійстві взяли участь актори Театру на Печерську, Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України (диригент В. Сіренко) та Муніципальний камерний хор «Київ» (диригент – М. Гобдич). Організаторами події виступили Культурний центр «Дом Майстер Клас» та Національний центр «Український Дім».

25 та 26 лютого у Національному музеї народної архітектури та побуту України в Києві відбулося святкування «Колодія. Масниця» з традиційними народними забавами, майстер-класами, танцями, піснями, театралізованими дійствами, виступами народних колективів. На підтримку воїнів 59-ї розвідувальної бригади було проведено благодійний аукціон.

Театр

9 лютого Національна опера України після тривалої перерви вперше показала балет «Грек Зорба» на музику М. Теодоракіса. Виставу колектив театру присвятив пам'яті багаторічного соліста балету з. а. України О. Шаповала, який трагічно загинув на фронті.

У Київській академічній майстерні театального мистецтва «Сузір'я» відбулося дві прем'єри. 3 лютого н. а. України О. Кужельний представив моновиставу «Мовою троянд» за сценарієм Н. Колесніченко-Братунь. 7 та 8 лютого режисер Г. Пачкорія реалізував феміністичну версію класичної драми «Украдене щастя» І. Франка.

17 і 18 лютого Київський академічний театр «Золоті ворота» презентував новий спектакль «Крихітка Цахес» за мотивами казки-повісті «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер» Е. Т. А. Гофмана у сучасній версії драматургині М. Смілянець.

24 лютого митці Дніпровського академічного театру драми та комедії «Драміком» зіграли у Києві на сцені Національного академічного драматичного

театру імені Лесі Українки свою масштабну виставу «Всупереч» за документальними текстами сучасних українських драматургів І. Гарець, І. Білиця, М. Смілянець, Н. Маринчак. Проект створили режисер А. Меженін, режисер з пластики Є. Карякін, письменниця, сценаристка Ю. Ран.

8 лютого у Закарпатському академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. братів Ю.-А. та Є. Шерегіїв в Ужгороді запущено театральне шоу «Вечір за кулісами», яке буде доступне на *YouTube*-каналі закладу. Гостями першого випуску стали актори С. Барабаш та М. Фіщенко. Крім шоу, колектив театру започаткував у Фейсбуці нову рубрику «Актори без масок» у форматі бліц-інтерв'ю.

Прем'єрні постановки показали й інші театри країни. Серед них: «Звідки беруться діти» за п'єсою українського драматурга А. Крима, «Мама. 10 км» за п'єсами українських драматургинь Л. Кудасвої та І. Феофанової (Сумський національний академічний театр драми та музичної комедії ім. М. С. Щепкіна); «Коханці» за мотивами класичних оповідань про кохання у постановці К. Душина (Мукачівський драматичний театр, Закарпатська обл.).

Музика

До річниці повномасштабної війни за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України, Українського культурного фонду та Українського інституту стартувала акція солідарності музикантів світу з Україною «Музика Незламних», покликана через українську музику розкрити характер нації. Міжнародний проєкт ініційовано провідними діячами музичної галузі, серед яких: директор-розпорядник Національного академічного оркестру народних інструментів України О. Журавчак, генеральна директорка Національного будинку музики О. Кононенко, композитор М. Швед, композитор, художній керівник Харківської філармонії Є. Золотухін, композитор, режисер-постановник мистецьких проєктів та концертних програм Національного будинку музики Є. Петриченко. В межах акції «Музика Незламних» відбулися перші події. Зокрема 23 лютого у Національній філармонії України в Києві прозвучав концерт-рефлексія Національного будинку музики «Якщо завтра війна...». Програма у виконанні *Liatoshynskiyi capella* включала твори українських композиторів: «Місто Марії» З. Алмаші, «Буча. Lacrimosa» В. Польової, «Танго під час війни» В. Винницького, «Ми є!» Ю. Шевченка та інші. 24 лютого Академічний симфонічний оркестр Національної філармонії України дав концерт «Плач і молитва», у якому твори В. Бібіка пролунали разом із Восьмою («Незакінченою») симфонією Ф. Шуберта. Також Національний академічний оркестр народних інструментів України виступив із благодійним концертом «Музика Незламних», що складався з таких знакових українських композицій, як «Щедрик» М. Леонтовича, «Мелодія» М. Скорика, «Стефанія» *Kalush Orchestra* та інших. Цього ж дня у Національній опері України імені Т. Г. Шевченка відбувся концерт «Україна вільна та незламна» за участі артистів опери, балету, симфонічного оркестру та хору театру. У програмі – сцена «Запорізька Січ» з опери «Тарас Бульба» М. Лисенка та хорова симфонія-перформанс «Осяяні чорним сонцем» сучасного українського

композитора Є. Петриченка. 22 лютого у Львівському національному театрі опери та балету ім. С. Крушельницької пройшов концерт-реквієм «Пам'яті нескорених». У виконанні солістів, хору та оркестру театру під орудою канадійської диригентки українського походження Кері-Лінн Вілсон прозвучали «Реквієм» Д. Верді, а також твір української композиторки В. Польової «Буча. Lacrimosa». Запис концерту транслювався 24 лютого в ефірі «Радіо Культура».

Національна філармонія України розпочала проєкт «Філармонія нескорених», спрямований на підтримку музикантів з окупованих та деокупованих українських територій. 20 лютого першою подією цієї серії став концерт Камерного оркестру «Ренесанс» Маріупольської камерної філармонії під керівництвом В. Крячка. До програми увійшли – барокова класика (твори Д. Перголезі, Т. Віталі, А. Вівальді, Д. Вільямса, Б. Фроляк, Є. Петриченка) та фантазії на тему пісень гурту «Океан Ельзи». Солістом виступив скрипаль Н. Пилатюк.

Також цього місяця в Національній філармонії України стартував новий проєкт «Відкрита репетиція» для студентів мистецьких навчальних закладів, які тепер мають можливість потрапити на репетиції провідних колективів та артистів у Колонному залі філармонії. 2 лютого майбутні диригенти та музиканти побачили творчий процес підготовки до концерту Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України під керівництвом диригента А. Кедровського.

17 лютого у Львівському органному залі презентовано першу культурну подію з циклу симфонічних концертів в межах проєкту *Ukrainian Live* – програму «Історичний симфонічний оркестр. Ельснер. Рукгабер». Партитури, віднайдені в архівах Галицького музичного товариства (твори польського композитора Ю. Ельснера та австрійського композитора Й. Рукгабера) виконали Луганський симфонічний оркестр, муніципальний хор «Гомін» та солістка Львівської опери А. Діденко під керівництвом диригента І. Остаповича.

Від 9 лютого до 5 березня у Рівненській обласній філармонії тривав XX Міжнародний фестиваль «Органний собор – 2023». Головна ідея фесту – продемонструвати органну музику в поєднанні з оркестром, вокалом, сольними інструментами та познайомити слухачів із широкою музичною палітрою епох, стилів, жанрів, відкрити малознайомі композиторські та виконавські імена. Впродовж «Органного собору» рівняни та гості міста мали можливість послухати таких органісток, як: В. Струк із Одеси (концерт «Вічна музика»), С. Бардаус з Чернівців (концерт «Мовчання тривоги»), В. Балаховська з Києва (концерт «Dona Nobis Pacem»), а також О. Мацелюх, солістку Рівненської та Львівської обласних філармоній.

Лауреатами премії імені Л. М. Ревуцького 2023 року стали композиторка Р. Сокачик за «Речитатив» для скрипки соло та твори для струнного оркестру – «Неправильні хорали» й дві мініатюри на норвезькі теми (номінація «Композиторська творчість») та учасниця оркестру Львівської національної філармонії Н. Кожушко-Максимів за концертні програми останніх років для флейти (номінація «Концертно-виконавське мистецтво»).

Також визначено переможців музичної премії імені М. В. Лисенка. Нагороду здобули композитор Г. Сасько за твір «Веснонько, весна». Концерт для мішаного хору та солістки на вірші Максима Рильського (номінація «За видатні досягнення у професійній композиторській творчості») та артист-соліст-інструменталіст (скрипка) Н. Пилатюк за концертну програму для скрипки «In Memoriam. Пам'яті Мирослава Скорика» (номінації «За видатні досягнення у професійному виконавському мистецтві»). Цього року відсутній переможець у номінації «За видатні досягнення в музикознавстві».

Візуальні мистецтва

У Центрі сучасного мистецтва «Білий Світ» у Києві відбулась перша Міжнародна трієнале малюнка. 24 лютого відкрито виставку учасників проєкту, на якій було представлено більш як півтори сотні робіт від професійних митців на тему «Слава Україні», зокрема, таких художників, як К. Антюхін, М. Вайсберг, Ю. Денисенков, О. Катеринюк, Н. Корф-Іванюк, Е. Потапенков, Р. Романишин, П. Сметана, М. Ступінський, В. Шерешевський, П. Бевза й інші. Також на вернісажі презентовано каталог з експозиційними творами та відбулося нагородження переможців Трієнале. Першу премію здобула робота В. Єрко, що має назву «Комбінат». Друга премія належить малюнку «Портрет люті» О. Дудніченко Цой. Третю премію за графіку «Кодове слово» отримав Д. Кришовський. Виручені кошти з продажу каталогів і особливих благодійних медалей буде спрямовано на підтримку Збройних сил України.

У столичних музеях й інших мистецьких просторах розгорнуто виставки: «Воскресіння» – роботи П. Сметани з проєкту, який демонструвався на бієнале *Personal Structures Reflection 2022* у Венеції, «Внутрішній простір. Колір» – живопис закарпатської художниці А. Гафинець (Національний музей «Київська картинна галерея»); «Рефлексія» – фотографії київських митців Д. Копилова, А. Котлярчука, С. Кошевої, О. Малова, О. Романенка, О. Сергієнка, О. Шаботенка, О. Шимбаровського (Національний музей Т. Шевченка); «Київ – Військовий» – світлини С. Познанського (виставкова зала «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська»); «Я і війна» – колажі резиденток майстерні *CUTOUT COLLAGE STUDIO* та учасників спільноти *CUTOUT LOVERS* (МБЦ «Музей історії міста Києва»); «Малюнки про війну» – роботи А. Логова (Галерея мистецтв «Лавра»); «Відчуття. Від лютого» – акварелі українських художників різних поколінь (галерея «Митець»); «Свою Україну любіть» – пейзажі Ю. Базавлука (Літературно-меморіальний музей-квартира Павла Тичини); «Сьогодні та позавчора» – живопис, ілюстрації, станкова графіка О. Петрової (ЦСМ «Білий світ»); «Тиша та гучномовець» – картини А. Дудченка (Артцентр Павла Гудімова «Я Галерея»); «Ukraine Victory Gallery» – роботи понад двадцяти майстрів з різних куточків країни, основою яких стали артефакти війни (Музей-майстерня І. П. Кавалерідзе); «Шпалери» – графіка *Ave Libertatem amem* («Avangarden gallery»); «Вартові» – роботи художників Л. Міненко та Л. Костура, «Межа» – живопис О. Стельмах і А. Яновича («Imagine Point»); «Федір Тетянич. Фрипуля: візії» – утопічні проєкти Ф. Тетянича (галерея «Дукат»); «Спогад» – живопис та

графіка харківської художниці О. Бойко («Portal 11»); «Хлопчик із валізою» – картини Р. Мірзоева («Цех»); «Ремінісценції» – станкова графіка братів Тараса та Юрія Гончаренків (театральний салон «Колеса»); «Ми поруч» – світлини Є. Малолетки, П. Петрова, К. Чернічкіна, О. Легенького та інших фотографів, присвячені роботі Червоного Хреста під час війни (Національний центр «Український дім»); «росія – держава-терорист» – фотосвідоцтва російських воєнних злочинців (Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ»); «Довкілля та війна очима дітей» – дитячі малюнки проєкту *APENA 3* та художньої студії *Aza Nizi Maza*, «Перерваний політ» – світлини військового фотографа М. Анацького, який загинув у авіакатастрофі гелікоптера ДСНС у Броварах (станція метро «Золоті ворота»).

24 лютого Черкаський обласний художній музей презентував виставку робіт міжнародної мистецької акції «ВольнаНова», яку було розпочато у березні минулого року за участі професійних художників, дизайнерів, студентської молоді з різних куточків України. Завданням акції стало – створення яскравих художніх образів, візуальних меседжів, мікс-медіа на тему свободи нації, права на її самоідентифікацію та збереження миру у світі. На платформах музею протягом року проходили тематичні онлайн-виставки «ВольнаНова» з метою промоції нового культурного продукту українських митців у світі. Наразі у Черкасах можна побачити частину збірки. Роботи представлено у двох категоріях: *art* (живопис, анімація, ілюстрація, фотографія, мікс-медіа) і дизайн (плакат, моушн-графіка, типографіка, експериментальний дизайн інше). Загалом експоновано 82 роздруковані копії мистецьких творів, серед яких переважають дизайнерські плакати. Також у показі – копії воєнних замальовок черкаського скульптора, художника-графіка Д. Бур'яна. Організатори проєкту – Національна спілка художників України, Черкаський обласний художній музей та кафедра дизайну Черкаського державного технологічного університету.

Цього місяця у містах України представлено нові виставки: «Щодення» – роботи майстра плаката Н. Тітова, присвячені річниці повномасштабного російського вторгнення (Хмельницький обласний художній музей); «На поверхні буття» – живопис А. Фурлета (Чернівецький обласний художній музей); «Пейзаж буде іншим» – фотографії художника В. Матухна, присвячені зникаючій локальній ідентичності Луганщини (Львівський муніципальний мистецький центр); «Графіка з Харкова» – роботи у техніці офорт І. Яхіна, О. Смородіна, Н. Войцені, В. Христенка, В. Старченка та В. Алієва (Закарпатський музей народної архітектури та побуту); «INVICTUS» – 80 робіт українських акварелістів (Центр культури «Вернісаж» у Чернівцях); «Спалах миті» – світлини фотохудожника Л. Шевчука (Дім української культури у Житомирі); «Захисний шар» – роботи з металу харківського майстра скульптури, графіки, інсталяції К. Зоркіна (галерея «Артсвіт» у Дніпрі); «Ціна незалежності: Костянтин Ревуцький та Ігор Зозуля» – фотографії К. Ревуцького до річниці повномасштабного російського вторгнення в Україну та картини І. Зозулі до Дня Героїв Небесної Сотні (Вінницький літературно-меморіальний музей М. М. Коцюбинського); «Моя історія

війни» – живопис, графіка, авторська та традиційна лялька, писанкарство, ткацтво, художня обробка дерева, розпис, топіарій, квілінг миколаївських митців (Центральна міська бібліотека імені Марка Кропивницького у Миколаєві); «Історії з окупованого Криму» – фотографії українських репортерів А. Смутко, Т. Ібрагімова та А. Савчук (ТРЦ *DEPO't Center* у Кропивницькому); «9X10» – фотографії на тему війни документалістів, кореспондентів, військових фотографів з різних країн (Львівська національна опера).

23 лютого до річниці повномасштабної війни на центральній площі Черкас встановлено тимчасову тематичну інсталяцію під назвою «365 днів Незламності» – 365 відстріляних бойових гільз, крізь які проростають соняхи. Центром інсталяції стало закривавлене серце «Війна – це біль», яке змайстрував черкаський скульптор Р. Турецький.

Музейна справа. Охорона культурної спадщини

25 лютого у Національному заповіднику «Софія Київська» презентовано виставковий проєкт «Російсько-українські війни XII–XXI ст.: свідчення Святої Софії», що оповідає тисячолітню історію московських зазіхань на українські землі – від пограбування Русі князем Андрієм Боголюбським до подій нинішньої повномасштабної війни. Інформацію про різні епохи та війни розміщено на виставкових стендах. Авторську екскурсію храмом, який зберіг унікальні знання про численні російсько-українські протистояння, провів кандидат історичних наук, завідувач Софійського музею І. Нетудихаткін. Проєкт реалізовано завдяки співпраці Національного заповідника «Софія Київська» та 14-ї окремої бригади територіальної оборони ЗСУ за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України й Польського Інституту у Києві.

До річниці повномасштабного російського вторгнення Національний музей історії України разом із громадською організацією родин загиблих захисників України «Серце назовні» створили виставку «Азовсталь: нові сенси». Її складові: інсталяції особистих речей оборонців Маріуполя, світлини бійця полку «Азов» Д. Козацького, а також експонати заводу «Азовсталь» ще радянської епохи. Пам'яті загиблих маріупольських захисників присвячено стінопис у центрі виставкової зали, створений художником із Рівного А. Шостаком спеціально для проєкту.

22 лютого Національний музей історії України у Другій світовій війні представив фотопроект «Захисники». У показі – світлини українських воїнів, які було зроблено під час музейної експедиції в місця дислокації військових частин на території Харківщини, Дніпропетровщини, Миколаївщини, Одещини та Київщини. Автор ідеї, куратор виставки – генеральний директор музею Ю. Савчук, фотограф – волонтер зі Швеції А. Маркевич. Проєкт реалізовано за підтримки Генерального штабу Збройних сил України, Міністерства культури та інформаційної політики України, Посольства України в Королівстві Швеція. Також 24 лютого у музейному просторі Нижньої Московської брами XVIII ст. Печерської

фортеці відкрито виставку «24.02», присвячену героїчному опору українців російській агресії. Експозицію розділено на дві частини: історії військових (розділ «Вірні присязі») та цивільних (розділ «Розумна Україна»).

24 лютого у виставковій залі «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» розгорнуто виставку «Героїчний пейзаж» – живопис та графіка з фондів заповідника. Колекція творів українського мистецтва охоплює період у понад сторіччя (1910–2015 роки). Представлено краєвиди, міські панорами, архітектурні пам'ятки, втілені на картинах М. Малишка, А. Марчука, А. Кімнатного, Г. Польового, Г. Гаркавенко, О. Фіщенко, І. Батечка, Ю. Химича, Я. Мацієвської, В. Фельдмана та інших художників.

8 лютого у Національному музеї «Київська картинна галерея» запрацював новий виставковий проєкт «НЮ. Діалог з Миколою Глущенком» від київської галереї «Ню арт». Виставку присвячено переосмисленню творчості українського художника М. Глуценка сучасними митцями. Перлина експозиції – серія еротичних літографій «Douze nus de Gloutchenko», надрукована 1928 року в Парижі видавництвом «Кузен Понс». Поряд продемонстровано варіації на тему оголеної натури сучасних майстрів В. Колесникова, І. Волкова-Ткачинського, Н. Корф-Іванюк, С. Чаркіна. Доповнили виставку пластичні твори українського скульптора Каміля. 20 лютого в межах проєкту відбулася презентація роману С. Стеценка «Пейзажист» про один рік із життя М. Глуценка (видавництво «Саміт-Книга»).

15 лютого 100-річний ювілей урочисто відзначив київський Музей театрального, музичного та кіномистецтва України, який було засновано в Мистецькому об'єднанні «Березіль» з ініціативи українського режисера Леся Курбаса. Унікальна фондова колекція закладу нині налічує чверть мільйона предметів, зокрема, таких як: Галаганівський (Сокиринський) вертеп XVIII століття, перші театральні афіші початку XIX століття, різноманітний матеріал театру «Березіль» тощо. Наразі тут працюють постійні експозиції «Леся Курбас. Людина, яка була Театром», «Живі струни України» (колекція українських народних музичних інструментів) та тимчасова виставка «Трієнале сценографії імені Данила Лідера: to continue». Також з нагоди дня народження Леся Курбаса (25 лютого) в музеї традиційно організовано серію подій в межах проєкту «Лютий/Курбас». Серед них: лекція Г. Веселовської «"Перетворення" Леся Курбаса як техніка ролі», зустріч із режисером І. Уривським, екскурсія І. Зубченко «Людина, яка була театром».

3–20 лютого у Закарпатському музеї народної архітектури та побуту в Ужгороді діяла виставка ескізів та костюмів до постановки опери М. Лисенка «Тарас Бульба» Харківського національного академічного театру опери та балету ім. М. В. Лисенка. Автор робіт – з. х. України Г. Батій (22.02.1929 – 03.02.2015).

21 лютого в Національному музеї імені Андрея Шептицького у Львові до Дня рідної мови презентовано перший друкований церковнослов'янсько-український словник «Лексис» мовознавця Лаврентія Зизанія (1596 рік) із фонду рукописів і стародруків музею.

Центральний державний аудіовізуальний та електронний архів розпочав новий онлайн-проект «З фотолітопису України», покликаний ознайомити широкий загал із документальними «родзинками» архівного зібрання. Його перша рубрика отримала назву «На зламі століть». Представлені світлини закарбували Київ понад столітньої давнини. Серед них – видові знімки будівництва Ланцюгового мосту через Дніпро (1848–1853) британського художника, гравера та фотографа Джона Борна. Альбом київських фотографій Д. Борна зберігається в бібліотеці Національного музею історії України.

Одеський національний художній музей відкрив доступ до свого наукового архіву. Наразі фахівцями оцифровано 5400 файлів із більш ніж 30 фондів закладу. На спеціальній онлайн-платформі опубліковано документи з історії музею, фотографії, експозиційні плани та афіші, статті, мультимедійні матеріали про художників та мистецьке життя Одеси різних епох. Зокрема на сайті можна побачити невідомі твори, фото та відео, рукописи, документацію мистецьких подій українського художника та директора ОНХМ О. Ройтбурда.

Традиція приготування та споживання обрядових хлібів до Дня Святого Георгія села Криничне (Одеська область) увійшла до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України.

Література

Державну премію імені Шолом-Алейхема присуджено письменниці С. Андрухович за роман «Амадока» («Видавництво Старого Лева», 2020). Також почесними відзнаками нагороджено Л. Таран за роман «Айвенко, або Чоловіки – це...» (Видавництво Старого Лева, 2021) та О. Авербуха за поетичну збірку «Жидівський король» («Дух і Літера», 2021). Премія імені Шолом-Алейхема присуджується щорічно письменникам, перекладачам, сценаристам, драматургам за найкращі літературно-мистецькі твори, які популяризують духовно-культурні надбання українського та єврейського народів і сприяють поширенню позитивного іміджу України у світі.

28 лютого в Рівненській обласній бібліотеці для молоді четвертий рік поспіль відбулося вручення Всеукраїнської літературної премії імені Анатолія Криловця, започаткованої Національною спілкою письменників України разом із Рівненською обласною організацією спілки. Загалом на премію було надіслано близько пів сотні заявок із різних куточків країни. У номінації «Філософська лірика» перше місце присуджено О. Заєць. У номінації «Любовна лірика» першість здобув П. Коробчук. Відзначено також колектив літературного об'єднання «Поетарх».

18 лютого у Києві в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого було влаштовано театралізовану презентацію книги О. Балабка «Кімоно для Баттерфляй. Із життя Соломії Крушельницької» (Чернівці, Видавничий дім «Букрек», 2022), яку видано до 150-річчя від дня народження української оперної співачки. Учасниками літературно-музичної композиції «Вишиванка і кімоно» стали автор книги О. Балабка, н. а. України С. Мирвода та публіцистка Г. Дацюк.

Українська компанія «ІТ-Інтегратор» за підтримки БФ «Фонд освітніх ініціатив» розпочала річну програму промоції української сучасної літератури – «Love UA: Читай українською». 17 лютого в межах проєкту відбулася зустріч з першою гостею артвітальні «ІТ-Інтегратор» (Київ) письменницею та сценаристкою І. Роздобудько.

Кіномистецтво. Кіновідеопрокат

У столичному Будинку кіно пройшли тематичні кіновечори від осередку «Кіноспільнота». Слоган проєкту – «Кіно зі смаком Свободи!». Глядачі мали можливість подивитися українські стрічки про війну та обговорити їх із митцями. Програма включала творчі зустрічі з актором та режисером, н. а. України Б. Бенюком (показ фільму «Мати Апостолів» З. Буадзе) та актрисою театру і кіно Л. Кадочниковою (прем'єра повнометражного документального фільму «Лариса Кадочникова. Війна» режисера Д. Томашпольського). Крім того, у лютому відбувся вечір короткометражних стрічок про кохання від молодих українських кінорежисерів О. Онуфрієва, І. Шохи, Ю. Дегліної, Н. Пасеницької, С. Пудіча. Зібрані кошти Кіноспільнота та Благодійний фонд «Ми сильні. Ми вільні» спрямують на квадрокоптер та оптичний приціл для військової частини АО222, що тримає оборону на Донеччині.

22 лютого у широкий український прокат вийшла екшн-драма «Мирний – 21» режисера А. Сеїтаблаєва. Роль бійця з позивним «Осіріс» зіграв у фільмі актор і журналіст Паша Лі, який трагічно загинув у березні 2022 року. Частина коштів з кожного придбаного квитка буде спрямовано до Фонду компетентної допомоги армії «Повернись живим».

24 лютого Мистецьке об'єднання *PLAI* презентувало на телеканалі *UA:Перший* документальний серіал «Ми з України» про життя митців під час війни. Автори ідеї – О. Венславовська та В. Подолян. Проєкт містить понад два десятки інтерв'ю з музикантами, письменниками, художниками, менеджерами культури, які взяли до рук зброю чи волонтерять на підтримку армії. Серед них – С. Жадан, О. Каданов, К. Калитко, К. Пархоменко, О. Скрипка, А. Слепаков, М. Пиріг, М. Лосєва та інші.

7 лютого на медіасервісі *MEGOGO* відбулася прем'єра документального фільму-дослідження режисера О. Козаченка «Культурний код України: Схід», своєрідного альманаху про носіїв української культури. Героями картини стали художник Р. Мінін, поетеса та публіцистка Л. Якимчук, музикант і саундпродюсер Є. Філатов, мисткиня А. Кахідзе та фотограф О. Чекменьов.

До річниці повномасштабного російського вторгнення в Україну в ефірі вітчизняних телеканалів пройшли також прем'єри стрічок про війну та український спротив. Серед них, зокрема, чотирисерійна воєнна драма «Я – Надія» Д. Тарасова («2+2»), а також документальні фільми – «Зупинити Голіафа» А. Литвиненка, «Нескорені. Українські партизани» М. Гая (ICTV2), «Рік» Д. Комарова, «Лютий день очима 1+1», створений редакцією ТСН («1+1 Україна»).

Український режисер С. Горюв представив свою нову документальну стрічку «Спомин про майбутнє» про митців та їхню творчість у рідних містах в умовах повномасштабного вторгнення ворога. Сюжет картини склали короткі історії, виражені в танці та музиці, героями яких стали: композитор І. Поклад (Ворзель, Київщина), хореограф, викладач Я. Кайнар (Ірпінь, Київщина), хореограф-постановниця, керівниця школи танцю *SUN DANCE HOUSE* Ю. Чурсіна, хореограф Л. Матвієнко й танцівниця М. Чікнаверова (Харків), керівниця школи-студії «Територія вільного танцю» Н. Моїсеєва та чемпіон країни з сучасного танцю Д. Ліпатніков (Одеса).

Інноваційний парк *Unit.City* разом зі студією *Knife! Films* випустили перший документальний фільм про становлення української ІТ-індустрії під назвою «Історії українського ІТ». У зйомках брали участь: міністр цифрової трансформації України М. Федоров, В. Хмельницький (*Unit.City*), Я. Ажнюк (*Petcube*), Т. Кицмей (*Softserve*), О. Косован (*CEO MacPaw*), головний редактор *AIN.ua* І. Кабачинський та інші. Прем'єру стрічки можна було подивитися на *YouTube*-каналі медіа СЛУХ, а також в англійському дубляжі на *YouTube*-каналі *UNITED24.Media*.

Бібліотечна справа

Після початку повномасштабного вторгнення українські бібліотеки розширили свої функції у партнерстві з громадськими та благодійними організаціями і фондами. Зокрема у київській Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого реалізується Всеукраїнська акція «Бібліотека українського воїна» (збір літератури для шпиталів і військових частин ЗСУ), ініційована Міністерством культури та інформаційної політики України. До акції долучилися громадські та волонтерські організації, бібліотеки усіх регіонів України, читачі книгозбірень. У бібліотеках Сумської міської громади стартував новий проєкт від місцевої організації Товариства Червоного Хреста України, що ініціювала створення «Клубу Психосоціальної Підтримки “ПочатОК”». Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. Чижевського у Кропивницькому за підтримки благодійного фонду «Безпечне місто» координує створення дозвільних просторів «Спільно» від *UNICEF*, в яких працюють професійні педагоги, аніматори та психологи. Наразі у територіальних громадах області облаштовано дев'ять таких точок. Тернопільська універсальна наукова бібліотека розпочала в межах психологічних студій «ДоВіри» тренінги з елементами арттерапії для внутрішньо переміщених осіб. Їх проводять практичні психологи з Харкова С. Голубцова й О. Кузьменко. На базі Кельменецької публічної бібліотеки, що на Буковині, завдяки грантовій програмі «Інтегруйся та самореалізуйся» запрацював майданчик для розвитку та самореалізації всіх, хто цього потребує. Допомогли бібліотекарям реалізувати такий простір представники ГО Чернівецьке об'єднання «Захист» в межах проєкту «Інтеграція та самореалізація ВПО в життя громад» за підтримки Асоціації *Triangle Génération Humanaire*. Центральна бібліотека Полтавської міської територіальної громади взяла участь у конкурсі на найкращу

організацію форм фізичної активності в межах Українсько-швейцарського проєкту «Діємо для здоров'я» та отримала набір спортивного інвентарю.

Просвітництво

Видання *Ukrainer* разом зі студією *Craft Story* презентували цикл публікацій «Стріха» про українську народну архітектуру, її регіональні особливості та шляхи порятунку. Проєкт складається з п'яти епізодів, що поєднують відео та лонгриди на сайті, про архітектуру на сході, заході, півночі, півдні та в центрі України. 11 лютого вийшла перша серія циклу, присвячена спадщині й традиціям західного регіону. Експерт цього відео – мистецтвознавець і дослідник дерев'яної архітектури М. Сирохман, розповідає про сакральні пам'ятки з дерева.

9 лютого у столичній Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого відбулася презентація видання «Василь Чебаник. Графіка української мови. Рутенія» (Друкарський двір Олега Федорова, 2022) за участі авторів В. Чебаніка, А. фон Ерцен-Глерон, А. Корнієнко. Книга містить історію створення та розвитку відновленої української абетки «Рутенія», десятки шрифтів, приклади їх використання в різних сферах друкарської справи, графіки та інсталяції. Видання побачило світ за підтримки волонтерів громадської ініціативи #інфоВАРТА.

З ініціативи Київської міської організації Національної спілки письменників України та за підтримки громадської організації «Вікімедія Україна» 17–28 лютого проведено тематичний тиждень зі створення статей в українській Вікіпедії про київських письменників. За результатами конкурсу онлайн-енциклопедія збагатилася більш як пів сотнею текстів.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

7 лютого у просторі київської Національної наукової медичної бібліотеки з ініціативи режисера і керівника Інтеграційного театру-клубу «Будьмо» КНП КП «Психіатрія» С. Енерберга відкрито художню виставку «Час життя дорогоцінний». В експозиції представлено творчість багатьох років діяльності колективу. У просторі бібліотеки демонструвалися роботи особливих художників – картини, малюнки, скульптури, комп'ютерна графіка, медіаінсталяції. Окремо було влаштовано виставку скульптур і панно учасника російсько-української війни, художника А. Кіндрицького. Проєкт створено за підтримки *Goethe-Institut* – Стабілізаційного фонду культури і освіти (Німеччина), БФ «Єврейсько-українська соціальна ініціатива».

Циркове мистецтво

4 лютого Національний цирк України презентував нову шоу-програму «Цирк у стилі джаз», присвячену музиці. Усі номери виконуються під супровід оркестру цирку під керівництвом М. Різницького. За час війни це вже п'ятий проєкт столичного закладу.

Декоративно-ужиткове мистецтво

3 лютого у Житомирському фаховому коледжі культури та мистецтв ім. І. Огієнка відкрито виставку ручного килимарства «Символи самоідентифікації. Традиції та майбутнє». Кураторка проєкту С. Віділіна разом із дизайнером О. Шанським зібрали автентичні орнаменти та раритетні експонати з різних територіальних громад області. Представлено понад чотири десятки тканих і вишитих на полотні старовинних килимів. Найдавніший експонат датується 1904 роком.

Аматорство

25 лютого у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва у Києві презентовано виставку робіт фіналістів Міжнародного конкурсу юних митців «Малюємо українською», який вперше реалізовано разом із онлайн музеєм «UA.Heritage». Тема конкурсу – авторське бачення улюбленої літери української абетки. Для виставки обрано три сотні найкращих малюнків із півтори тисячі надісланих робіт зі всієї України та 28 країн світу.

20–25 лютого ужгородська театр-студія переселенців «УжІК» представила в Києві, Львові, Івано-Франківську та Тернополі виставу «Король Лір: як ми шукали кохання під час війни» за мотивами п'єси В. Шекспіра. Актори – аматори, люди різних професій. Режисер-постановник – Д. Грешко.

Матеріал підготувала

Кобзаренко Л. П., провідний редактор
відділу наукового аналізу та
узагальнення інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 0,8. Б/т. Зам. 30. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12

